

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

http://www.vlada.si/

PREDSEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA

EVA: 2011-1211-1293
Številka: 00702-23/2013/6
Datum: 25. 7. 2013

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	25-07-2013	
Šifra:	545-03/13-2/8	
Povezava:		
EPA:	1293-VI	EU:
Sign. zn.:		
Kratika:		

Vlada Republike Slovenije je na 19. redni seji dne 25. 7. 2013 sprejela:

– Mnenje o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vojnih invalidih,

ki vam ga pošiljam na podlagi drugega odstavka 116. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo in 105/10).

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01 (23/02 – popr.), 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11 in 64/12) in 235. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, 92/07 – uradno prečiščeno besedilo in 105/10) določila, da bodo kot njeni predstavniki na sejah Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:

- dr. Anja Kopač Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Dejan Levanič, državni sekretar, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Dragica Bac, generalna direktorica Direktorata za invalide, vojne veterane in žrtve vojnega nasilja, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

PRILOGA: 1

Mag. Miranda GROFF FERJANČIČ
NAMESTNICA GENERALNE SEKRETARKE

EVA: 2011-1211-1293
Številka: 00702-23/2013/5
Datum: 25. 7. 2013

**Mnenje Vlade Republike Slovenije o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah
Zakona o vojnih invalidih, ki ga je Državnemu zboru predložila skupina poslank in
poslancev (prvopodpisani mag. Matej Tonin)**

V Državni zbor Republike Slovenije je skupina poslank in poslancev (prvopodpisani mag. Matej Tonin) predložila Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vojnih invalidih (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona) po skrajšanem postopku.

V predlogu zakona navedena skupina poslancev predlaga, da se določi novi rok, v katerem lahko pripadniki teritorialne obrambe, ki so sodelovali pri obrambi Republike Slovenije leta 1991, vložijo zahtevo za pridobitev statusa vojaško vojnega invalida. O zahtevah, ki so bile vložene po 31.12.1997, ki je bil določen kot skrajni rok za vložitev zahteve za priznanje statusa in pravic vojnega invalida, je bilo že odločeno. Te zahteve so bile zavržene kot prepozne. Tem upravičencem se sedaj zagotavlja možnost vložitve nove zahteve v roku, ki je določen s tem predlogom zakona, to je najpozneje do 31.12.2015. Skupina poslancev predlaga, da se v Zakonu o vojnih invalidih (Uradni list RS, št. 63/95, 19/97, 21/97 in 75/97) v poglavju XXVII. Prehodne in končne določbe, v drugem odstavku 121. člena spremeni besedilo »mogoče vložiti najkasneje v dveh letih od uveljavitve tega zakona« tako, da se glasi »mogoče vložiti najkasneje do 31.12.2015«.

V 121. členu se predlaga novi, peti odstavek, ki se glasi: »Osebe iz drugega odstavka tega člena, ki so vložile zahtevo po 31.12.1997 in so bile kot prepozne zavržene, lahko pridobijo status in pravice vojaško vojnega invalida oziroma civilnega invalida vojne na podlagi okvare zdravja zaradi bolezni ali poslabšanja bolezni, dobljene ob vojaški agresiji na Republiko Slovenijo v letu 1991 ter vložijo zahtevo za priznanje pravic družinskim članom osebe, ki je umrla zaradi posledic bolezni, dobljene v teh okoliščinah, na podlagi nove zahteve, v skladu s tem zakonom«. V oceni stanja in razlogih za sprejem predloga zakona predlagatelj navaja, da je bil rok za vložitev zahteve za priznanje statusa in pravic vojaškega invalida oziroma civilnega invalida vojne na podlagi okvare zdravja zaradi bolezni ali poslabšanja bolezni, dobljene ob vojaški agresiji na Republiko Slovenijo leta 1991, v zakonu določen dve leti, to je do 31.12.1997, kar je bil relativno kratek rok za vlaganje zahtev.

Predlagana ureditev posega v Zakon o vojnih invalidih tako, da spreminja Prehodne in končne določbe zakona, in sicer posega v drugi odstavek 121. člena, v katerem je določen rok za uveljavitev statusa in pravic vojaškega vojnega invalida oziroma civilnega invalida vojne na podlagi okvare zdravja zaradi bolezni ali poslabšanja bolezni, dobljene ob vojaški agresiji na Republiko Slovenijo ter zahtevo za priznanje pravic družinskim članom osebe, ki je umrla zaradi posledic bolezni, dobljene v teh okoliščinah.

Ob vsem razumevanju stisk ljudi – se rok, ki je potekel 31.12.1997, na predlagani način ne more spremeniti. Predlog zakona je s pravno sistemskega vidika neustrezen in nomotehnično neprimeren. Prehodna določba, ki ureja rok, do katerega lahko upravičenci uveljavljajo neko pravico, se nikoli ne novelira.

Ob navedbah predlagatelja zakona v oceni stanja in razlogih za sprejem predloga zakona je potrebno ugotoviti, da za razliko od okvare zdravja kot posledice zadobljene rane ali poškodbe, bolezni po daljšem časovnem obdobju namreč ne pušča vidnih sledov na površini telesa ali vidnih okvar notranjih organov, ki bi jih bilo mogoče (vedno) ugotoviti oziroma dokazati z ustreznimi diagnostičnimi metodami. Še posebno je problematično ugotavljanje in dokazovanje okvare zdravja kot podlage za priznanje vojne invalidnosti v primerih endogenih in drugih prirojenih ali pridobljenih nagnjenj, ki pogojujejo obolenja, kateri vzrok je neznan ali še ni zanesljivo ugotovljen.

Nesporno je, da so lahko upravičenci zahtevo za priznanje statusa vojaškega vojnega invalida in statusa civilnega invalida vojne na podlagi okvare zdravja zaradi bolezni ali poslabšanja bolezni, dobljene ob vojaški agresiji na Republiko Slovenijo v letu 1991, uveljavljali najprej po Zakonu o varstvu žrtev vojaške agresije na Republiko Slovenijo v letu 1991 (Uradni list RS, št. 12/91-I). Rok za uveljavljanje statusa civilnega invalida vojne na podlagi okvare organizma zaradi bolezni oziroma poslabšanja bolezni, ki so jo povzročili vojni dogodki, je bil po 13. členu Zakona o civilnih invalidih vojne (Uradni list RS, št. 56/92) zaprt z 31.12.1993. Po drugem odstavku 121. člena Zakona o vojnih invalidih je bilo tovrstne zahteve mogoče vložiti v dveh letih tega zakona, to je do 31.12.1997.

Ob tem pa je potrebno ugotoviti, da je uveljavljanje invalidskega statusa na podlagi bolezni iz časa vojaške agresije na Republiko Slovenijo leta 1991 zaradi časovne oddaljenosti problematično, ker je po preteku dveh desetletij po končani agresiji na Republiko Slovenijo oteženo ugotavljanje vzročne zveze med obolenjem in vojnimi napori oziroma vojnimi dogodki, ki naj bi povzročili nastanek okvare zdravja. V navedenem obdobju je prišlo tudi do pojava starostnih in drugih degenerativnih obolenj, prišlo je tudi do novih številnih stresnih situacij, ki so lahko vplivale na okvaro zdravja, in ne nazadnje dokazovanje vzročne zveze otežuje tudi kratkotrajnost udeležbe upravičencev pri opravljanju vojaških ali drugih dolžnosti za cilje obrambe ali varnosti Republike Slovenije oziroma kratkotrajnosti izpostavljenosti dogodkom ob vojaški agresiji.

Od vseh zgoraj navedenih ugotovitev je zaključiti, da je vsebinsko vprašljivo, kako bi lahko po dvaindvajsetih letih od domnevnega nastanka vzroka okvare zdravja zaradi bolezni ali poslabšanja bolezni, te osebe dokazale vzročno zvezo med vojaško agresijo na Republiko Slovenijo v letu 1991 in okvaro zdravja. Ravno zaradi navedenega vsebinskega razloga je bil rok za uveljavitev oziroma vložitev zahteve za priznanje statusa vojnega invalida zaradi okvare zdravja zaradi bolezni določen z navedenim obdobjem dveh let v prehodnih določbah Zakona o vojnih invalidih, ki je začel veljati 1.1.1996.

Iz vseh navedenih razlogov je potrebno ugotoviti, da **Vlada Republike Slovenije ne podpira in ne soglaša s Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vojnih invalidih, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije v zakonodaji postopek predložila skupina poslank in poslancev (prvopodpisani mag. Matej Tonin).**